

ONTWIKKELING

Nog altijd zijn er menschen, die meenen, dat het echt-vrouwelijke, het aantrekkelijke in een meisje, schade moet lijden, wanneer ze zich, evengoed als een jongen, op allerlei wijze tracht te ontwikkelen. Of voor 't minst, dat de studie haar zin voor huiselijkheid en huiselijke bezigheden zal dooden. En ongetwijfeld bestaat dit gevaar, wanneer die ontwikkeling geschiedt op dezelfde wijze en naar dezelfde inzichten als die van de mannelijke jeugd. Doch dan is het niet de meerdere ontwikkeling zelve, maar de verkeerde manier, waarop deze geleid wordt, die de schade veroorzaakt.

Aan bovengenoemd misverstand wordt voedsel gegeven door hen, die wel inzien, dat men de vrouwelijke jeugd onrecht aandoet door haar van verdere ontwikkeling verre te houden, maar die de noodzakelijkheid van meerder en uitgebreid onderwijs verdedigen op gronden als deze: „Ook het meisje moet tegenwoordig haar eigen brood kunnen verdienen, haar opleiding moet haar hiertoe in staat stellen en om deze reden is het noodig, dat ze ook na de jaren der lagere school voort ga zich te ontwikkelen.”

In deze redeneering schuilt een waarheid, maar evenmin als de voorgaande geeft ze de geheele waarheid.

Als derde meening komt deze: dat het, juist opdat we in de toekomst, die zoo dreigend er uit ziet, vrouwen en moeders zullen hebben, die op allerlei wijze voor haar taak berekend zijn, noodig is, dat het meisje van nu haar verstand niet op non-actief zette, maar het gebruike en steeds meer leere gebruiken, dat ze haar belangstelling niet uitsluitend geve aan de gebeurtenissen in eigen kleine omgeving, maar oog hebbe voor hetgeen er in wijden kring op allerlei terrein voorvalt en hetgeen er vroeger, ook op maatschappelijk gebied, voorgevallen is.

Voor degenen, die het zóó inzien onder ons vrouwen, is het zeker een verrassing deze meening verdedigd te zien, kort doch krachtig, niet door een vrouw, maar door een man, niet door een Europeaan, maar door een Javaan. In „De Rotterdammer”, in een artikel dat handelt over de stu-

deerende Javaansche jongelieden hier te lande, wijdt de in ons land reeds tamelijk bekende Raden S. Nimpoeno ook eenige woorden aan de positie van de Javaansche vrouw. Hij zegt: „Het is christenplicht en roeping, de Javaansche vrouw op te heffen, intellectueel en maatschappelijk. Zoo lang de vrouw niet de ontwikkeling bezit, om den man bij te staan, kan zij de positie om naast den man te staan ook onmogelijk waarnemen. De vrouw heeft ontwikkeling noodig, niet om tegen den man te kunnen concurreeren in zijn arbeid, op het kantoor of op de werkplaats, maar om den man bij te staan.”

Zonder eenige verandering kunnen we deze woorden toepassen op de Nederlandsche jonge meisjes, er bij voegend: gij zijt in zooveel gunstiger positie dan uw Javaansche zusters, toon, dat gij dit weet te waardeeren en maak van de u geboden gelegenheden een dankbaar gebruik, niet allereerst als middel ter voorziening in uw levensbehoeften, later, maar om eerst uw eigen leven en daardoor dat van anderen te verrijken.

Wanneer we zoover zijn, komt dan echter deze vraag: „Hebt ge nu ook ten opzichte van haar, die ginds in ongunstiger omstandigheden leven, een taak?”

Het Javaansche meisje behoeft ontwikkeling, maar zal haar deze ten zegen zijn, dan mag het niet wezen ontwikkeling buiten het christendom om. Wie zal haar brengen wat zij behoeft? Wie anders dan de Nederlandsche christenvrouw?

Natuurlijk, niet allen kunnen gaan. Maar zijn er onder haar, die wel kunnen, ook die niet willen? Omdat ze geen oog en geen hart hebben voor de behoeften van haar zusters ginds?

En die niet zelve kunnen gaan, doen die dan toch wat zij vermogen, door de zending te steunen met gaven en gebed?

Er is een band tusschen Nederland en Indië gelegd in de eeuwen, die achter ons liggen. Laat het niet mee de schuld van de Nederlandsche christenvrouwen zijn, wanneer dat contact de vrouwen ginds in 't verre Insulinde, wel vaak ten vloek, maar niet in die mate als mogelijk is, ten zegen was.

J. M. W.—W.

NACHT

Als in eindloos lange nachten,
Mij de slaap niet troosten wil,
Hoor ik altoos vreemde klachten,
Wordt mijn harte bang en kil.

't Is of de aarde dan gaat schreien
Om den zwaren zondelast,
Waarvan God slechts kan bevrijden,
God, Die toch haar Schepper was.

RIE.